

վազեցի՝ ատիկա արգիլելու համար. յետոյ դարձեալ իսկոյն հակառակորդիս քով եկայ: Չարժանեալին միւս ծայրը խոշոր հայելի մը կար, զոր առաջ չէի տեսած: Եւ երբ անոր մօտեցայ, իմ իսկ պատկերս՝ երեքացող քայլերով՝ երեւցաւ, բոլորովին մահազոյն և արևոտով կէտկէտուած:

Բայց, ատիկա բան մը չէր: Հակառակորդս էր — իսկութեան — որ մահով բոլորուած առջևս կը գտնուէր: Իր դիմակը և վերարկուն զետիկն էր նետած: Հագուստին իւրաքանչիւր մասնիկը ճիշդ իմիկոյն պէս էր, դէմքին իւրաքանչիւր գիծը կը նմանէր իմնիս՝ կէտը կէտին:

Ուշիւքնն էր այդ. բայց այլևս երկար առեւ չշնչեց. կարծես թէ ես զիս կը լսէի, երբ կ'ըսէր ան.

« Դո՛ւն յաղթական մնացիր, և ես տեղի կու տամ՝ քեզի: Բայց հիմակուքնէ սկսեալ դո՛ւն ալ մեռած ես, մեռած՝ աշխարհին, երկնքին, յոյսին համար... Իմ մէջն ապրեցայ դու՛ն — և այդ պատկերին մէջ, որ քուկէ է, պէտք է տեսնես, թէ ինչպէս իմ մահուս մէջ դու զի՛նքդ սպաննեցիր կատարելապէս... »:

Բըզճ. ՅԱՎՈՐ-ԳՐԻԳՈՐ

ԷՏՅԱՐ Ա. ՊՈՅ

Գ Ք Ո Ւ Թ Ի Ն Ն

Գթութիւն մեր ձեռքին որ հըպած է միայն Անայլայլ ձեւերու մահաբոյր տարփանքին. վիրաւոր թռչունի անա ոլոր մեր հոգին Սենտոզ կուրորէն մըթընազն իրկուան...

Գթութիւն այս ճամբէն մեր անցնող ոտքերուն Արեւիկ հեռքերով դէպ ի յոյսը վաղուան. Գթութիւն մեր աչքին ուր յոյսերը կու լան, Մեր ձայնին հոգիւրու սիրտին մէջ օրորուն...

Գթութիւն մեզ համար որ երազն երգեցիկը Անպատում լըռութեան տաւիղին վրայ ոսկի. Եւ անոր շափիւղան տեսլաժառ զերդ երկինք

Մեր օրերը բանտող այս տրտում ոստանին Կամարուած է արդէն խորութեամբ ցընդափ Ուր սիրտերն անհամար աստղերուն կ'արկնին:

ԱՐՄԵՆ-ԵՐԿՍՏ

Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն

Ի Ն ՉՈՐԻ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԲԱՑԽՓԻԿ ԿԸ ԽԱՂԱՆ

(Շար. տես Բազմ. 1928 էջ 226)

Ը. ՔՆՆԱՅԻԱՍՈՒԹԻՆ

Երկրիս շարժմամբ Արեւու հեռաւորութիւնը գտնելու յօդուածիս վրայ քննադատութիւն մը երեցաւ գաղ. Աստղ. Ընկերութեան Թերթին մէջ 1906 Ապրիլ, էջ 315. Հոս Փրանսերէնը կը դնեմ.

« Le P. Choren M. Sinan à Trébisonde, décrit un procédé de mesure de la distance de la Terre au Soleil. Considérant le triangle isocèle formé par le Soleil et deux positions successives de la Terre à un jour d'intervalle, il propose de résoudre ce triangle dans lequel on connaît l'angle au sommet et la base. Il nous semble qu'il y ait là un cercle vicieux.

La base (déplacement de la terre en un jour), résulte précisément de la connaissance exacte de la parallaxe solaire, il ne peut pas servir à la détermination. On obtient directement, soit par l'aberration de la lumière, soit par les déterminations spectroscopiques, mais alors la précision est bien faible et conduirait à une approximation bien inférieure à celle résultante des autres méthodes ».

Երբ այս քննադատութիւնը երեցաւ, կը գտնուէի Տրապիզոն ուր ոչ մի գիտական զբաղում կը գտնուէր. ունէի միայն Փլամմարիոնի « Ժողովրդական աստղագիտութիւն »-ը և Դեյուէյի « Աստղագիտական ընթացք տարրական »-ը. ինձի կը պակսէր կարևոր և հարկ եղաւ լռութիւն պահել: Այսօր որ առիթ ունիմ նոյն տեսակ խընդրոց վրայ գրել և նոյն իսկ քննել և սահմանել աստղագիտական հեռաւորութիւնը, հարկ է ինձ պատասխանել քննադատին, որպէս զի